

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра хірургічної стоматології

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. проректора з науково-педагогічної роботи

Світлана КОТЮЖИНСЬКА

01 вересня 2022 року

**МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА ДО ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ
З ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ МАЛОІНВАЗИВНИХ ХІРУРГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І
ПІДХОДИ В КЛІНІЧНІЙ ПРАКТИЦІ ЛІКАРЯ-СТОМАТОЛОГА»**

Факультет, стоматологічний , 5 курс

Навчальна дисципліна – хірургічна стоматологія

Розробники:

завідувач кафедри, д.мед.н., проф. Гулюк А.Г.

к.мед.н. доц. Пасечник А.М.

Затверджено на засіданні кафедри хірургічної стоматології Одеського національного медичного університету

Протокол № 8 від 28.06.2022 р.

Завідувач кафедри

Анатолій ГУЛЮК

Практичне заняття № 1

Тема: Показання до операції резекції верхівки кореня зуба. Матеріали, що застосовуються при операції.

Мета: Вивчити варіанти оперативного втручання при хворобах верхівки кореня зуба.

Обладнання: Муляжі, хірургічний інструментарій, мультимедійний проектор.

План практичного заняття:

1. Організаційні заходи.

2. Контроль опорного рівня знань:

1. Варіанти формування клапоту при операціях резекції верхівки кореня зуба
2. Трепанція кістки з формуванням доступу до апекса.
3. Матеріали, які використовуються для ретроградного пломбування кореня зуба.
4. Варіанти штучної кістки

Список рекомендованої літератури:

Основна

1. Basic Guide to Dental Instruments / C. Scheller-Sheridan.-Wiley Blackwell, 2011.- 304 p..
2. Стоматологія : підручник : У 2 кн. — Кн. 1. / М.М. Рожко, З.Б. Попович, В.Д. Курєдова та ін.; за ред. проф. М.М. Рожка. — К. : ВСВ «Медицина», 2013. — 872 с.
3. Стоматологія : у 2 кн. : підручник. Кн. 2 / М.М. Рожко, І.І. Кириленко, О.Г. Денисенко та ін. ; за ред. М.М. Рожка. — 2-е вид. — К. : ВСВ «Медицина», 2018. — 992 с.
4. Челюстно-лицевая хирургия и хирургическая стоматология : учебник : в 2 кн. Кн. 1 / А. А. Тимофеев. — К. : ВСИ «Медицина», 2020. — 992 с.
5. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія дитячого віку =Pediatric Oral and Maxillofacial Surgery : підручник / Л.В. Харьков, Л.М. Яковенко, Н.В. Кисельова ; за ред. Л.В. Харькова. — 2-е вид. — К. : ВСВ «Медицина», 2020. — 104 с.
6. Бернадський Ю.Й. Основи щелепно-лицевої хірургії і хірургічної стоматології. К. Спалах, 2003.- 512 с.

Додаткова:

1. Odell's Clinical Problem Solving in Dentistry / A. Banerjee, S. Thavaraj; Elsevir Limited, fourth edition, 2020.-448 p.
2. A Dictionary of Dentistry / R. Ireland. Oxford University Press, 2010. - 416 p.
3. Advanced Operative Dentistry: A Practical Approach / D. Ricketts, D. Barlett.- Churchill Livingstone Elsevir, 2011. -276 p.
4. Atlas of Implant Dentistry and Tooth-Preserving Surgery: Prevention and Management of Complications / Z. Stajcic. - Springer, 2019.-352 p.
5. Color Atlas of Dental Implant Surgery / M.S. Block.- Elsevir, 2010.-480 p.
6. Surgical and Radiologic Anatomy of Oral / L. Al-Faraje.- Implantology Quintessence Publishing Co, 2019.-401 p.
7. Ломницький І.Я. Пропедевтика хірургічної стоматології. - Львів, - 2005. -108 с.
8. Основи стоматології / Под ред. В.О.Маланчука. — К.: Медицина, 2009. — 591 с.

Практичне заняття № 2

Тема: Показання до операції резекції верхівки кореня зуба. Матеріали, що застосовуються при операції.

Мета: Вивчити варіанти оперативного втручання при хворобах верхівки кореня зуба.

Обладнання: Муляжі, хірургічний інструментарій, мультимедійний проектор

Практичні завдання:

1. Вивчити анатомію і топографію коренів зубів.
2. Вивчити формування клаптів при операціях на верхівках кореня зуба.
3. Навчитися роботі зі штучною кісткою (на чому її розмішують?).

Тестові завдання:

1. Чи можуть психічні захворювання бути тимчасовим протипоказанням до резекції верхівки кореня?

- а) так, якщо воно триває більше двох років.
- б) ні.
- в) тільки в період загострення.

2. У який термін вагітності можуть бути термінові протипоказання до резекції верхівки кореня?

- а) 1-2 та 8-9 місяці.
- б) 2-3 та 6-7 місяці.
- в) 3-4 місяці.
- г) 5-6 місяці.

3. Показником до планової операції резекції верхівки кореню зубу є:

- а) хронічний гранулематозний періодонтит, гранульома, перфорація верхівки кореня зубу.
- б) загострення хронічного періодонтиту, гострий одонтогенний остеоміліт.
- в) хронічний пульпіт, хронічний періодонтит.
- г) фрактура медіальної частини кореню зубу.

Висновки до практичного заняття 1 та 2:

- 1) Резекція верхівки кореня зуба -це видалення апексу з вишкрібанням прилеглого до нього запального інфільтрату.
- 2) Штучна кістка-це гідроксіапатит в суміші з трикальційфосфатом з додаванням і кераміки.
- 3) Мембрани поділяються на розсмоктуючи, які складаються з гідроксіапатита і колагеном з додаванням антибіотиків чи інших протизапальних медикаментів та нерозсмоктуючихся, які складаються з титану.

Список рекомендованої літератури:

Основна

- 1. Basic Guide to Dental Instruments / C. Scheller-Sheridan.-Wiley Blackwell,2011.- 304 p.
- 2. Стоматологія : підручник : У 2 кн. — Кн. 1. / М.М. Рожко, З.Б. Попович,В.Д. Куроєдова та ін.; за ред. проф. М.М. Рожка. — К. : ВСВ “Медицина”, 2013. — 872 с.
- 3. Стоматологія : у 2 кн. : підручник. Кн. 2 / М.М. Рожко, І.І. Кириленко, О.Г. Денисенко та ін. ; за ред. М.М. Рожка. — 2-е вид. — К. : ВСВ «Медицина», 2018. — 992 с.
- 4. Челюстно-лицевая хирургия и хирургическая стоматология : учебник : в 2 кн. Кн. 1 / А. А. Тимофеев. – К. : ВСИ «Медицина», 2020. – 992 с.
- 5. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія дитячого віку =Pediatric Oral and Maxillofacial Surgery : підручник / Л.В. Харьков,Л.М. Яковенко, Н.В. Кисельова ; за ред. Л.В. Харькова. — 2-е вид. — К. :ВСВ «Медицина», 2020. — 104 с.
- 6. Бернадський Ю.Й. Основи щелепно-лицевої хірургії і хірургічної стоматології. К. Спалах, 2003.- 512 с.

Додаткова:

- 1. Odell's Clinical Problem Solving in Dentistry / A. Banerjee, S. Thavaraj; Elsevir Limited, fourth edition, 2020.-448 p.
- 2. A Dictionary of Dentistry / R. Ireland. Oxford University Press, 2010. - 416 p.
- 3. Advanced Operative Dentistry: A Practical Approach / D. Ricketts, D. Barlett.- Churchill Livingstone Elsevir, 2011. -276 p.
- 4. Atlas of Implant Dentistry and Tooth-Preserving Surgery: Prevention and Management of Complications / Z. Stajcic. - Springer, 2019.-352 p.
- 5. Color Atlas of Dental Implant Surgery / M.S. Block.- Elsevir, 2010.-480 p.
- 6. Surgical and Radiologic Anatomy of Oral / L. Al-Faraje.- Implantology Quintessence Publishing Co,2019.-401 p.
- 7. Ломницький І.Я. Пропедевтика хірургічної стоматології. - Львів, - 2005. -108 с.
- 8. Основи стоматології / Под ред. В.О.Маланчука. – К.: Медицина, 2009. – 591 с.

Практичне заняття № 3

Тема: Показання до операції ампутації кореня зуба. Матеріали, що застосовуються при операції.

Мета: Вивчити анатомію та топографію багатокорневих зубів та при яких захворюваннях потрібна ампутація кореня зуба.

Обладнання: Муляжі, хірургічний інструментарій, мультимедійний проектор

План практичного заняття:

- 1.варіанти формування клаптя при операціях ампутації кореня багатокореневого зуба.
- 2.трепанация кістки з формуванням доступу до кореня багатокореневого зуба. Вказати інструменти, котрими можна це зробити.
- 3.матеріали, які використовуються для ретроградного пломбування кореня зуба.

Список рекомендованої літератури:

Основна:

1. Basic Guide to Dental Instruments / C. Scheller-Sheridan.-Willey Blackwell,2011.- 304 p.
2. Стоматологія : підручник : У 2 кн. — Кн. 1. / М.М. Рожко, З.Б. Попович,В.Д. Куроєдова та ін.; за ред. проф. М.М. Рожка. — К. : ВСВ “Медицина”, 2013. — 872 с.
- 3.Стоматологія : у 2 кн. : підручник. Кн. 2 / М.М. Рожко, І.І. Кириленко,О.Г. Денисенко та ін. ; за ред. М.М. Рожка. — 2-е вид. — К. : ВСВ «Медицина», 2018. — 992 с.
4. Челюстно-лицевая хирургия и хирургическая стоматология : учебник : в 2 кн. Кн. 1 / А. А. Тимофеев. – К. : ВСИ «Медицина», 2020. – 992 с.
5. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія дитячого віку =Pediatric Oral and Maxillofacial Surgery : підручник / Л.В. Харьков,Л.М. Яковенко, Н.В. Кисельова ; за ред. Л.В. Харькова. — 2-е вид. — К. :ВСВ «Медицина», 2020. — 104 с.
6. Бернадський Ю.Й. Основи щелепно-лицевої хірургії і хірургічної стоматології. К. Спалах, 2003.- 512 с.

Додаткова:

1. Odell's Clinical Problem Solving in Dentistry / A. Banerjee, S. Thavaraj; Elsevir Limited, fourth edition, 2020.-448 p.
- 2.A Dictionary of Dentistry / R. Ireland. Oxford University Press, 2010. - 416 p.
- 3.Advanced Operative Dentistry: A Practical Approach / D. Ricketts, D. Barlett.- Churchill Livigstone Elsevir, 2011. -276 p.
4. Atlas of Implant Dentistry and Tooth-Preserving Surgery: Prevention and Management of Complications / Z. Stajcic. - Springer, 2019.-352 p.
- 5.Color Atlas of Dental Implant Surgery / M.S. Block.- Elsevir, 2010.-480 p.
- 6.Surgical and Radiologic Anatomy of Oral / L. Al-Faraje.- Implantology Quintessence Publishing Co,2019.-401 p.
7. Ломницький І.Я. Пропедевтика хірургічної стоматології. - Львів, - 2005. -108 с.
- 8.Основи стоматології / Под ред. В.О.Маланчука. – К.: Медицина, 2009. – 591 с.

Практичне заняття № 4

Тема: Показання до операції ампутації кореня зуба. Матеріали, що застосовуються при операції.

Мета: Вивчити анатомію та топографію багатокорневих зубів та при яких захворюваннях потрібна ампутація кореня зуба.

Обладнання: Муляжі, хірургічний інструментарій, мультимедійний проектор

Практичні завдання:

1. Вивчити анатомію і топографію коренів багатокорневих зубів.
2. Вивчити формування клаптів при операціях ампутації кореня зуба на багатокорневих зубах.
3. Навчитися роботі зі штучною кісткою (на чому її розмішують?).

Тестові завдання:

1. Після ампутації кореня зуба альвеола починає заповнюватися губчатою кісткою:

- а) к кінцю першого місяці;
- б) на 14 добу;
- в) на 21 добу;
- г) до середини другого місяця.

2. При неускладненому загоєнні альвеоли після ампутації кореня зуба рентгенологічно не відрізняється від оточуючої тканини:

- а) через 4-6 місяців;
- б) до кінця першого місяця;
- в) 2-4 місяця;
- г) 7-8 місяців.

3. Показником до планової операції ампутації кореня багатокореневого зуба є:

- а) хронічний гранулематозний періодонтит, гранульома, перфорація верхівки кореня зуба.
- б) загострення хронічного періодонтиту, гострий одонтогенний остеоміліт.
- в) хронічний пульпіт, хронічний періодонтит.
- г) фрактура медіальної частини кореню зуба.

Список рекомендованої літератури:

Основна:

1. Basic Guide to Dental Instruments / C. Scheller-Sheridan.-Willey Blackwell,2011.- 304 p.
2. Стоматологія : підручник : У 2 кн. — Кн. 1. / М.М. Рожко, З.Б. Попович,В.Д. Куроєдова та ін.; за ред. проф. М.М. Рожка. — К. : ВСВ «Медицина», 2013. — 872 с.
3. Стоматологія : у 2 кн. : підручник. Кн. 2 / М.М. Рожко, І.І. Кириленко,О.Г. Денисенко та ін. ; за ред. М.М. Рожка. — 2-е вид. — К. : ВСВ «Медицина», 2018. — 992 с.
4. Челюстно-лицевая хирургия и хирургическая стоматология : учебник : в 2 кн. Кн. 1 / А. А. Тимофеев. – К. : ВСИ «Медицина», 2020. – 992 с.
5. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія дитячого віку =Pediatric Oral and Maxillofacial Surgery : підручник / Л.В. Харьков,Л.М. Яковенко, Н.В. Кисельова ; за ред. Л.В. Харькова. — 2-е вид. — К. :ВСВ «Медицина», 2020. — 104 с.
6. Бернадський Ю.Й. Основи щелепно-лицевої хірургії і хірургічної стоматології. К. Спалах, 2003.- 512 с.

Додаткова:

1. Odell's Clinical Problem Solving in Dentistry / A. Banerjee, S. Thavaraj; Elsevir Limited, fourth edition, 2020.-448 p.
- 2.A Dictionary of Dentistry / R. Ireland. Oxford University Press, 2010. - 416 p.
- 3.Advanced Operative Dentistry: A Practical Approach / D. Ricketts, D. Barlett.- Churchill Livigstone Elsevir, 2011. -276 p.
4. Atlas of Implant Dentistry and Tooth-Preserving Surgery: Prevention and Management of Complications / Z. Stajcic. - Springer, 2019.-352 p.
- 5.Color Atlas of Dental Implant Surgery / M.S. Block.- Elsevir, 2010.-480 p.
- 6.Surgical and Radiologic Anatomy of Oral / L. Al-Faraje.- Implantology Quintessence Publishing Co,2019.-401 p.
7. Ломницький І.Я. Пропедевтика хірургічної стоматології. - Львів, - 2005. -108 с.
- 8.Основи стоматології / Под ред. В.О.Маланчука. – К.: Медицина, 2009. – 591 с.

Висновки до практичного заняття 3 та 4:

- 1) Ампутація кореня зуба -це видалення частини кореня багатокореневого зуба з вишкрібанням прилеглого до нього запального інфільтрату.
- 2) Штучна кістка-це гідроксіапатит в суміші з трикальційфосфатом з додаванням і кераміки.
- 3) Мембрани поділяються на розсмоктуючи, які складаються з гідроксіапатита і колагеном з додаванням антибіотиків чи інших протизапальних медикаментів та нерозсмоктуючихся, які складаються з титану.

4) Багатокореневі зуби-це моляри верхньої щелепи, які мають 3 корені та моляри нижньої щелепи, які мають 2 кореня.

Практичне заняття № 5

Тема: Показання до операції гемісекції. Варіанти хірургічного втручання. Матеріали, що застосовуються при операції.

Мета: Вивчити варіанти оперативного втручання при хворобах верхівки кореня зубу.

Обладнання: Муляжі, хірургічний інструментарій, мультимедійний проектор

План практичного заняття:

- 1.варіанти формування клаптя при операціях гемісекцію кореня багатокореневого зубу.
- 2.трепанация кістки з формуванням доступу до кореня багатокореневого зубу.
- 3.матеріали, які використовуються для ретроградного пломбування кореня зубу.

Список рекомендованої літератури:

Основна:

1. Basic Guide to Dental Instruments / C. Scheller-Sheridan.-Wiley Blackwell,2011.- 304 p.
2. Стоматологія : підручник : У 2 кн. — Кн. 1. / М.М. Рожко, З.Б. Попович,В.Д. Куроєдова та ін.; за ред. проф. М.М. Рожка. — К. : ВСВ “Медицина”, 2013. — 872 с.
3. Стоматологія : у 2 кн. : підручник. Кн. 2 / М.М. Рожко, І.І. Кириленко,О.Г. Денисенко та ін. ; за ред. М.М. Рожка. — 2-е вид. — К. : ВСВ «Медицина», 2018. — 992 с.
4. Челюстно-лицевая хирургия и хирургическая стоматология : учебник : в 2 кн. Кн. 1 / А. А. Тимофеев. – К. : ВСИ «Медицина», 2020. – 992 с.
5. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія дитячого віку =Pediatric Oral and Maxillofacial Surgery : підручник / Л.В. Харьков,Л.М. Яковенко, Н.В. Кисельова ; за ред. Л.В. Харькова. — 2-е вид. — К. :ВСВ «Медицина», 2020. — 104 с.
6. Бернадський Ю.Й. Основи щелепно-лицевої хірургії і хірургічної стоматології. К. Спалах, 2003.- 512 с.

Додаткова:

1. Odell's Clinical Problem Solving in Dentistry / A. Banerjee, S. Thavaraj; Elsevir Limited, fourth edition, 2020.-448 p.
- 2.A Dictionary of Dentistry / R. Ireland. Oxford University Press, 2010. - 416 p.
- 3.Advanced Operative Dentistry: A Practical Approach / D. Ricketts, D. Barlett.- Churchill Livigstone Elsevir, 2011. -276 p.
4. Atlas of Implant Dentistry and Tooth-Preserving Surgery: Prevention and Management of Complications / Z. Stajcic. - Springer, 2019.-352 p.
- 5.Color Atlas of Dental Implant Surgery / M.S. Block.- Elsevir, 2010.-480 p.
- 6.Surgical and Radiologic Anatomy of Oral / L. Al-Faraje.- Implantology Quintessence Publishing Co,2019.-401 p.
7. Ломницький І.Я. Пропедевтика хірургічної стоматології. - Львів, - 2005. -108 с.
- 8.Основи стоматології / Под ред. В.О.Маланчука. – К.: Медицина, 2009. – 591 с.

Практичне заняття № 6

Тема: Показання до операції гемісекції. Варіанти хірургічного втручання. Матеріали, що застосовуються при операції.

Мета: Вивчити варіанти оперативного втручання при хворобах верхівки кореня зубу.

Обладнання: Муляжі, хірургічний інструментарій, мультимедійний проектор

Практичні завдання:

1. Вивчити анатомію і топографію коренів багатокорневих зубів.
2. Вивчити формування клапотів при операціях гемісекції кореня зубу на багатокорневих зубах.
3. Навчитися роботі зі штучною кісткою (на чому її розмішують?).

Тестові завдання:

1. Кровотеча, що виникла під час хірургічного втручання має назву:
  - а) ятрогенна;
  - б) ідіопатична;
  - в) симптоматична;
  - г) ріногенна.

2. Чи існують абсолютні протипоказання до гемісекції кореня зубу:
  - а) ні;
  - б) так, але їх кількість є обмеженою;
  - в) є багато абсолютних протипоказань.

3. Показником до планової операції гемісекції кореня багатокореневого зубу є:
  - а) хронічний гранулематозний періодонтит, гранульома, перфорація верхівки кореня зубу.
  - б) загострення хронічного періодонтиту, гострий одонтогенний остеоміліт.
  - в) хронічний пульпіт, хронічний періодонтит.
  - г) фрактура медиальної частини кореню зубу.

Список рекомендованої літератури:

Основна:

1. Basic Guide to Dental Instruments / C. Scheller-Sheridan.-Wiley Blackwell,2011.- 304 p.
2. Стоматологія : підручник : У 2 кн. — Кн. 1. / М.М. Рожко, З.Б. Попович,В.Д. Куроєдова та ін.; за ред. проф. М.М. Рожка. — К. : ВСВ “Медицина”, 2013. — 872 с.
3. Стоматологія : у 2 кн. : підручник. Кн. 2 / М.М. Рожко, І.І. Кириленко, О.Г. Денисенко та ін. ; за ред. М.М. Рожка. — 2-е вид. — К. : ВСВ «Медицина», 2018. — 992 с.
4. Челюстно-лицевая хирургия и хирургическая стоматология : учебник : в 2 кн. Кн. 1 / А. А. Тимофеев. – К. : ВСИ «Медицина», 2020. – 992 с.
5. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія дитячого віку =Pediatric Oral and Maxillofacial Surgery : підручник / Л.В. Харьков,Л.М. Яковенко, Н.В. Кисельова ; за ред. Л.В. Харькова. — 2-е вид. — К. :ВСВ «Медицина», 2020. — 104 с.
6. Бернадський Ю.Й. Основи щелепно-лицевої хірургії і хірургічної стоматології. К. Спалах, 2003.- 512 с.

Додаткова:

1. Odell's Clinical Problem Solving in Dentistry / A. Banerjee, S. Thavaraj; Elsevir Limited, fourth edition, 2020.-448 p.
2. A Dictionary of Dentistry / R. Ireland. Oxford University Press, 2010. - 416 p.
3. Advanced Operative Dentistry: A Practical Approach / D. Ricketts, D. Barlett.- Churchill Livingstone Elsevir, 2011. -276 p.
4. Atlas of Implant Dentistry and Tooth-Preserving Surgery: Prevention and Management of Complications / Z. Stajcic. - Springer, 2019.-352 p.
5. Color Atlas of Dental Implant Surgery / M.S. Block.- Elsevir, 2010.-480 p.
6. Surgical and Radiologic Anatomy of Oral / L. Al-Faraje.- Implantology Quintessence Publishing Co,2019.-401 p.
7. Ломницький І.Я. Пропедевтика хірургічної стоматології. - Львів, - 2005. -108 с.
8. Основи стоматології / Под ред. В.О.Маланчука. – К.: Медицина, 2009. – 591 с.

Висновки до практичного заняття 5 та 6:

- 1) Гемісекція кореню зубу -це видалення одного з двох коренів багатокорневих зубів (одного з двох щічних коренів молярів верхньої щелепи або одного з двох коренів молярів верхньої щелепи) з вишкрібанням прилегло до нього запального інфільтрату.
- 2) Штучна кістка-це гідроксіапатит в суміші з трикальційфосфатом з додаванням і кераміки.
- 3) Мембрани поділяються на розсмоктуючи, які складаються з гідроксіапатита і колагеном з додаванням антибіотиків чи інших протизапальних медикаментів та нерозсмоктуючихся, які складаються з титану.

4) Багатокореневі зуби-це моляри верхньої щелепи, які мають 3 корені та моляри нижньої щелепи, які мають 2 кореня.

Практичне заняття № 7

Тема: Показання до операції коронаро-радикулярної сепарації. Матеріали, що застосовуються при операції.

Мета: Вивчити анатомію та топографію багатокорневих зубів; при яких захворюваннях потрібно коронаро-радикулярна сепарація.

Обладнання: Муляжі, хірургічний інструментарій, мультимедійний проектор

План практичного заняття:

- 1.варіанти формування клаптя при операціях коронаро-радикулярної сепарації.
- 2.трепанация кістки з формуванням доступу до кореня багатокорневого зубу.
3. коронаро-радикулярна сепарація без відшаровування клаптя..

Список рекомендованої літератури:

Основна:

1. Basic Guide to Dental Instruments / C. Scheller-Sheridan.-Willey Blackwell,2011.- 304 p.
2. Стоматологія : підручник : У 2 кн. — Кн. 1. / М.М. Рожко, З.Б. Попович,В.Д. Куроєдова та ін.; за ред. проф. М.М. Рожка. — К. : ВСВ “Медицина”, 2013. — 872 с.
- 3.Стоматологія : у 2 кн. : підручник. Кн. 2 / М.М. Рожко, І.І. Кириленко,О.Г. Денисенко та ін. ; за ред. М.М. Рожка. — 2-е вид. — К. : ВСВ «Медицина», 2018. — 992 с.
4. Челюстно-лицевая хирургия и хирургическая стоматология : учебник : в 2 кн. Кн. 1 / А. А. Тимофеев. – К. : ВСИ «Медицина», 2020. – 992 с.
5. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія дитячого віку =Pediatric Oral and Maxillofacial Surgery : підручник / Л.В. Харьков,Л.М. Яковенко, Н.В. Кисельова ; за ред. Л.В. Харькова. — 2-е вид. — К. :ВСВ «Медицина», 2020. — 104 с.
6. Бернадський Ю.Й. Основи щелепно-лицевої хірургії і хірургічної стоматології. К. Спалах, 2003.- 512 с.

Додаткова:

1. Odell's Clinical Problem Solving in Dentistry / A. Banerjee, S. Thavaraj; Elsevir Limited, fourth edition, 2020.-448 p.
- 2.A Dictionary of Dentistry / R. Ireland. Oxford University Press, 2010. - 416 p.
- 3.Advanced Operative Dentistry: A Practical Approach / D. Ricketts, D. Barlett.- Churchill Livigstone Elsevir, 2011. -276 p.
4. Atlas of Implant Dentistry and Tooth-Preserving Surgery: Prevention and Management of Complications / Z. Stajcic. - Springer, 2019.-352 p.
- 5.Color Atlas of Dental Implant Surgery / M.S. Block.- Elsevir, 2010.-480 p.
- 6.Surgical and Radiologic Anatomy of Oral / L. Al-Faraje.- Implantology Quintessence Publishing Co,2019.-401 p.
7. Ломницький І.Я. Пропедевтика хірургічної стоматології. - Львів, - 2005. -108 с.
- 8.Основи стоматології / Под ред. В.О.Маланчука. – К.: Медицина, 2009. – 591 с.

Практичне заняття № 8

Тема: Показання до операції коронаро-радикулярної сепарації. Матеріали, що застосовуються при операції.

Мета: Вивчити анатомію та топографію багатокорневих зубів; при яких захворюваннях потрібно коронаро-радикулярна сепарація.

Обладнання: Муляжі, хірургічний інструментарій, мультимедійний проектор

Практичні завдання:

1. Вивчити анатомію і топографію коренів багатокорневих зубів.
2. Вивчити формування клапотів при операціях коронаро-радикулярної сепарації багатокорневих зубів.
3. Навчитися роботі коронаро-радикулярної сепарації без відшаровування клапотів.
4. Навчитися роботі зі штучною кісткою (на чому її розмішують?).

Тестові завдання:

1. Після інфаркту міокарду планова коронаро-радикулярна сепарація можлива через:

- а) 3-6 місяців;
- б) 1 тиждень;
- в) 3-4 тижня;
- г) 1-2 роки.

2. Чи існують абсолютні протипоказання до коронаро-радикулярної сепарації:

- а) ні;
- б) так, але їх кількість є обмеженою;
- в) є багато абсолютних протипоказань.

3. Показником до планової операції коронаро-радикулярної сепарації є:

- а) хронічний гранулематозний періодонтит, гранульома, перфорація верхівки кореня зубу.
- б) загострення хронічного періодонтиту, гострий одонтогенний остеомиліт.
- в) хронічний пульпіт, хронічний періодонтит.
- г) фрактура медиальної частини кореню зубу.

Список рекомендованої літератури:

Основна:

1. Basic Guide to Dental Instruments / C. Scheller-Sheridan.-Wiley Blackwell,2011.- 304 p.
2. Стоматологія : підручник : У 2 кн. — Кн. 1. / М.М. Рожко, З.Б. Попович,В.Д. Куросєдова та ін.; за ред. проф. М.М. Рожка. — К. : ВСВ “Медицина”, 2013. — 872 с.
- 3.Стоматологія : у 2 кн. : підручник. Кн. 2 / М.М. Рожко, І.І. Кириленко,О.Г. Денисенко та ін. ; за ред. М.М. Рожка. — 2-е вид. — К. : ВСВ «Медицина», 2018. — 992 с.
4. Челюстно-лицевая хирургия и хирургическая стоматология : учебник : в 2 кн. Кн. 1 / А. А. Тимофеев. – К. : ВСИ «Медицина», 2020. – 992 с.
5. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія дитячого віку =Pediatric Oral and Maxillofacial Surgery : підручник / Л.В. Харьков,Л.М. Яковенко, Н.В. Кисельова ; за ред. Л.В. Харькова. — 2-е вид. — К. :ВСВ «Медицина», 2020. — 104 с.
6. Бернадський Ю.Й. Основи щелепно-лицевої хірургії і хірургічної стоматології. К. Спалах, 2003.- 512 с.

Додаткова:

1. Odell's Clinical Problem Solving in Dentistry / A. Banerjee, S. Thavaraj; Elsevir Limited, fourth edition, 2020.-448 p.
- 2.A Dictionary of Dentistry / R. Ireland. Oxford University Press, 2010. - 416 p.
- 3.Advanced Operative Dentistry: A Practical Approach / D. Ricketts, D. Barlett.- Churchill Livigstone Elsevir, 2011. -276 p.
4. Atlas of Implant Dentistry and Tooth-Preserving Surgery: Prevention and Management of Complications / Z. Stajcic. - Springer, 2019.-352 p.
- 5.Color Atlas of Dental Implant Surgery / M.S. Block.- Elsevir, 2010.-480 p.
- 6.Surgical and Radiologic Anatomy of Oral / L. Al-Faraje.- Implantology Quintessence Publishing Co,2019.-401 p.
7. Ломницький І.Я. Пропедевтика хірургічної стоматології. - Львів, - 2005. -108 с.
- 8.Основи стоматології / Под ред. В.О.Маланчука. – К.: Медицина, 2009. – 591 с.

Висновки до практичного заняття 7 та 8:

- 1) Коронаро-радикулярна сепарація -це видалення одного з коренів багатокореневого зубу з розпилюванням коронкової частини зубу навпіл та наступним вишкребанням прилеглого до кореня запального інфільтрату.
- 2) Штучна кістка-це гідроксіапатит в суміші з трикальційфосфатом з додаванням і кераміки.
- 3) Мембрани поділяються на розсмоктуючи, які складаються з гідроксіапатита і колагеном з додаванням антибіотиків чи інших протизапальних медикаментів та нерозсмоктуючихся, які складаються з титану.

4) Багатокореневі зуби-це моляри верхньої щелепи, які мають 3 корені та моляри нижньої щелепи, які мають 2 кореня.

Практичне заняття № 9

Тема: Класифікація доброякісних пухлин щелепно-лицевої ділянки. Клініка кореневих кіст. Показання до операції кістектомії з ретроградними пломбуванням і підсадкою штучної кістки. Матеріали, що застосовуються при операції.

Мета: Вивчити анатомію та топографію коренів зубів; при яких захворюваннях потрібно кістектомія з ретроградним пломбуванням і підсадкою штучної кістки.

Обладнання: Муляжі, хірургічний інструментарій, мультимедійний проектор

План практичного заняття:

- 1.варіанти формування радикальних кіст верхньої та нижньої щелеп.
- 2.варіанти формування клаптя при кістектомії.
- 3.трепанация кістки з формуванням доступу до пухлини-радикалярної кісти.

Список рекомендованої літератури:

Основна:

1. Basic Guide to Dental Instruments / C. Scheller-Sheridan.-Willey Blackwell,2011.- 304 p.
2. Стоматологія : підручник : У 2 кн. — Кн. 1. / М.М. Рожко, З.Б. Попович,В.Д. Курєдова та ін.; за ред. проф. М.М. Рожка. — К. : ВСВ “Медицина”, 2013. — 872 с.
- 3.Стоматологія : у 2 кн. : підручник. Кн. 2 / М.М. Рожко, І.І. Кириленко,О.Г. Денисенко та ін. ; за ред. М.М. Рожка. — 2-е вид. — К. : ВСВ «Медицина», 2018. — 992 с.
4. Челюстно-лицевая хирургия и хирургическая стоматология : учебник : в 2 кн. Кн. 1 / А. А. Тимофеев. – К. : ВСИ «Медицина», 2020. – 992 с.
5. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія дитячого віку =Pediatric Oral and Maxillofacial Surgery : підручник / Л.В. Харьков,Л.М. Яковенко, Н.В. Кисельова ; за ред. Л.В. Харькова. — 2-е вид. — К. :ВСВ «Медицина», 2020. — 104 с.
6. Бернадський Ю.Й. Основи щелепно-лицевої хірургії і хірургічної стоматології. К. Спалах, 2003.- 512 с.

Додаткова:

1. Odell's Clinical Problem Solving in Dentistry / A. Banerjee, S. Thavaraj; Elsevir Limited, fourth edition, 2020.-448 p.
- 2.A Dictionary of Dentistry / R. Ireland. Oxford University Press, 2010. - 416 p.
- 3.Advanced Operative Dentistry: A Practical Approach / D. Ricketts, D. Barlett.- Churchill Livingstone Elsevir, 2011. -276 p.
4. Atlas of Implant Dentistry and Tooth-Preserving Surgery: Prevention and Management of Complications / Z. Stajcic. - Springer, 2019.-352 p.
- 5.Color Atlas of Dental Implant Surgery / M.S. Block.- Elsevir, 2010.-480 p.
- 6.Surgical and Radiologic Anatomy of Oral / L. Al-Faraje.- Implantology Quintessence Publishing Co,2019.-401 p.
7. Ломницький І.Я. Пропедевтика хірургічної стоматології. - Львів, - 2005. -108 с.
- 8.Основи стоматології / Под ред. В.О.Маланчука. – К.: Медицина, 2009. – 591 с.

Практичне заняття № 10

Тема: Класифікація доброякісних пухлин щелепно-лицевої ділянки. Клініка кореневих кіст. Показання до операції кістектомії з ретроградними пломбуванням і підсадкою штучної кістки. Матеріали, що застосовуються при операції.

Мета: Вивчити анатомію та топографію коренів зубів; при яких захворюваннях потрібно кістектомія з ретроградним пломбуванням і підсадкою штучної кістки.

Обладнання: Муляжі, хірургічний інструментарій, мультимедійний проектор

Практичні завдання:

1. Вивчити анатомію і топографію коренів зубів верхньої та нижньої щелеп.
2. Вивчити формування клапотів при операціях кістектомії.

3. Навчитися ретроградному пломбуванню зубів.
4. Навчитися роботі зі штучною кісткою (на чому її розмішують?).

Тестові завдання:

1. Радикулярна кіста-це:

- а) одонтогенне захворювання;
- б) риногенне захворювання;
- в) в наслідок інородного тіла;
- г) захворювання слизової оболонки порожнини рота.

2. Одонтогенна кіста складається з:

- а) оболонки, внутрішньої епітеліальної вистілки та секрету, що містить кристали холестерину.
- б) з кристалів холестерину.
- в) з гранульоми і тяжа.

3. Різниця між радикулярною кістою і фолікулярною кістою:

- а) радикулярна оховає корінь зубу, а фолікулярна-коронку;
- б) фолікулярна оховає корінь зубу, а радикулярна -коронку;
- в) радикулярна розташована збоку кореня, а фолікулярна оховає апекс.

Список рекомендованої літератури:

Основна:

1. Basic Guide to Dental Instruments / C. Scheller-Sheridan.-Willey Blackwell,2011.- 304 p.
2. Стоматологія : підручник : У 2 кн. — Кн. 1. / М.М. Рожко, З.Б. Попович,В.Д. Курасдова та ін.; за ред. проф. М.М. Рожка. — К. : ВСВ “Медицина”, 2013. — 872 с.
3. Стоматологія : у 2 кн. : підручник. Кн. 2 / М.М. Рожко, І.І. Кириленко,О.Г. Денисенко та ін. ; за ред. М.М. Рожка. — 2-е вид. — К. : ВСВ «Медицина», 2018. — 992 с.
4. Челюстно-лицевая хирургия и хирургическая стоматология : учебник : в 2 кн. Кн. 1 / А. А. Тимофеев. – К. : ВСИ «Медицина», 2020. – 992 с.
5. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія дитячого віку =Pediatric Oral and Maxillofacial Surgery : підручник / Л.В. Харьков,Л.М. Яковенко, Н.В. Кисельова ; за ред. Л.В. Харькова. — 2-е вид. — К. :ВСВ «Медицина», 2020. — 104 с.
6. Бернадський Ю.Й. Основи щелепно-лицевої хірургії і хірургічної стоматології. К. Спалах, 2003.- 512 с.

Додаткова:

1. Odell's Clinical Problem Solving in Dentistry / A. Banerjee, S. Thavaraj; Elsevir Limited, fourth edition, 2020.-448 p.
2. A Dictionary of Dentistry / R. Ireland. Oxford University Press, 2010. - 416 p.
3. Advanced Operative Dentistry: A Practical Approach / D. Ricketts, D. Barlett.- Churchill Livingstone Elsevir, 2011. -276 p.
4. Atlas of Implant Dentistry and Tooth-Preserving Surgery: Prevention and Management of Complications / Z. Stajcic. - Springer, 2019.-352 p.
5. Color Atlas of Dental Implant Surgery / M.S. Block.- Elsevir, 2010.-480 p.
6. Surgical and Radiologic Anatomy of Oral / L. Al-Faraje.- Implantology Quintessence Publishing Co,2019.-401 p.
7. Ломницький І.Я. Пропедевтика хірургічної стоматології. - Львів, - 2005. -108 с.
8. Основи стоматології / Под ред. В.О.Маланчука. – К.: Медицина, 2009. – 591 с.

Висновки до практичного заняття 9 та 10:

1) Одонтогенні кісти (от грецького kystis - міхур) – порожнисте утворення, що виникає в товщі щелепних кісток, має оболонку і рідкий вміст). Виникнення подібних утворень пов'язане з захворюваннями зубів або патологією їх розвитку, тому вони названі одонтогенними.

- 2) Коренева (радикулярна) кіста складається з оболонки, внутрішньої епітеліальної вистілки та секрету, що містить кристали холестерину.
- 3) Штучна кістка-це гідроксіапатит в суміші з трикальційфосфатом з додаванням і кераміки.
- 4) Мембрани поділяються на розсмоктуючі, які складаються з гідроксіапатита і колагеном з додаванням антибіотиків чи інших протизапальних медикаментів та нерозсмоктуючихся, які складаються з титану.
- 5) Кістектомія це видалення радикулярної кісти з ретроградним пломбуванням склюйономером і підсадкою штучної кістки.

Практичне заняття № 11

Тема: Клінічні форми ретенуваних зубів. Методика проведення операції .Використання штучної кістки після атипових видалень ретенуваних і дистопованих зубів

Мета: визначити клінічні форми ретенуваних зубів. Дослідити методику проведення операцій. Вивчити можливості прискорення регенерації лунки після атипових видалень ретенуваних і дистопованих зубів

Обладнання: Муляжі, хірургічний інструментарій, мультимедійний проектор

План практичного заняття:

- 1.варіанти ретенції та дистопії різних зубів на верхньої та нижньої щелепах.
- 2.варіанти штучної кістки.
- 3.варіанти мембран, які складаються з гідроксіапатиту та колагену, але можуть включати в себе медикаментозні добавки

Практичні завдання:

1. Вивчити анатомію і топографію ретенуваних і дистопованих третіх молярів на нижньої щелепі.
2. Навчитися роботі зі штучною кісткою (на чому її розмішують?).
3. Навчитися роботі з мембранами, що розсмоктуються, «сендвіч» система.

Тестові завдання:

1. Показання до видалення топографію ретенуваних і дистопованих третіх молярів на нижньої щелепі:
  - а) наявність полулуння Васмунда;
  - б) біль при накусанні на сьомий зуб;
  - в) температура 37,5° C;
  - г) синдром Попова-Годона.
2. За допомогою яких інструментів видаляється ретенуваний, дистопуваний третій моляр нижньої щелепі:
  - а) фісурний бор, прямий елеватор;
  - б) щіпці для восьмого зубу;
  - в) клювоподібні щіпці для молярів нижньої щелепі;

Список рекомендованої літератури:

Основна:

1. Basic Guide to Dental Instruments / C. Scheller-Sheridan.-Wiley Blackwell,2011.- 304 p.
2. Стоматологія : підручник : У 2 кн. — Кн. 1. / М.М. Рожко, З.Б. Попович,В.Д. Куросєдова та ін.; за ред. проф. М.М. Рожка. — К. : ВСВ “Медицина”, 2013. — 872 с.
- 3.Стоматологія : у 2 кн. : підручник. Кн. 2 / М.М. Рожко, І.І. Кириленко,О.Г. Денисенко та ін. ; за ред. М.М. Рожка. — 2-е вид. — К. : ВСВ «Медицина», 2018. — 992 с.
4. Челюстно-лицевая хирургия и хирургическая стоматология : учебник : в 2 кн. Кн. 1 / А. А. Тимофеев. – К. : ВСИ «Медицина», 2020. – 992 с.

5. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія дитячого віку =Pediatric Oral and Maxillofacial Surgery : підручник / Л.В. Харьков,Л.М. Яковенко, Н.В. Кисельова ; за ред. Л.В. Харькова. — 2-е вид. — К. :ВСВ «Медицина», 2020. — 104 с.
6. Бернадський Ю.Й. Основи щелепно-лицевої хірургії і хірургічної стоматології. К. Спалах, 2003.- 512 с.

Додаткова:

1. Odell's Clinical Problem Solving in Dentistry / A. Banerjee, S. Thavaraj; Elsevir Limited, fourth edition, 2020.-448 p.
2. A Dictionary of Dentistry / R. Ireland. Oxford University Press, 2010. - 416 p.
3. Advanced Operative Dentistry: A Practical Approach / D. Ricketts, D. Barlett.- Churchill Livingstone Elsevir, 2011. -276 p.
4. Atlas of Implant Dentistry and Tooth-Preserving Surgery: Prevention and Management of Complications / Z. Stajcic. - Springer, 2019.-352 p.
5. Color Atlas of Dental Implant Surgery / M.S. Block.- Elsevir, 2010.-480 p.
6. Surgical and Radiologic Anatomy of Oral / L. Al-Faraje.- Implantology Quintessence Publishing Co,2019.-401 p.
7. Ломницький І.Я. Пропедевтика хірургічної стоматології. - Львів, - 2005. -108 с.
8. Основи стоматології / Под ред. В.О.Маланчука. – К.: Медицина, 2009. – 591 с.

Висновки до практичного заняття 11:

- 1) Пломбування штучною кісткою лунки видаленого зубу-це є заповнення лунки видаленого ретинованого та дистопованого зубу гранулами штучної кістки з метою зменшення резорбування альвеоли на 30-40%;
- 2) Штучна кістка-це гідроксіапатит в суміші з трикальційфосфатом з додаванням кераміки;
- 3) Мембрани поділяються на:
  - а) розсмоктуючи, які складаються з гідроксіапатита і колагена з додаванням антибіотиків чи інших протизапальних медикаментів;
  - б) нерозсмоктуючихся, які складаються з титану.
- 4) Ретинованими та дистопованими зубами на нижній щелепі частіше бувають треті нижні моляри (зуби мудрості).

Практичне заняття № 12

Тема: Лікування міжкореневої резорбції підсадкою штучної кістки Методика проведення операції

Мета: Вивчити анатомію та топографію багатокорневих зубів та при яких резорбціях потрібна підсадка штучної кістки.

Обладнання: Муляжі, хірургічний інструментарій, мультимедійний проектор

Практичні завдання:

1. Вивчити анатомію і топографію коренів багатокорневих зубів.
2. Вивчити формування клапотів при підсадці штучної кістки задля лікування міжкореневої резорбції.
3. Навчитися роботі зі штучною кісткою (на чому її розмішують?).
4. Варіанти формування клапоту при операціях підсадки штучної кістки для лікування міжкореневої резорбції.
5. Трепанация кортикального слою кістки з формуванням доступу між коренями багатокорневих зубів.
6. Матеріали, які використовуються для ретроградного пломбування культьової вкладки, яка перфорувала бі або трифуркацію кореня зубу.

План практичного заняття:

Тестові завдання:

1. Причини міжкореневої резорбції зубу:
  - а) перфорація культьовою вкладкою, міжкорньова кіста або хронічне запалення;
  - б) перелом кореня зубу або туберкульоз;
  - в) амелобластома або пульпіт;

г) переімплантит.

2. Добова доза амінокпронової кислоти (при кровотечі) дорівнює:

- а) 10-15 г.
- б) 2 г.
- в) 4 г.
- г) 20-30 г.

3. Для зупинки кровотечі при підвищеному артеріальному тиску слід зазначити:

- а) рутін або аскорутін;
- б) сернокіслу магнезію;
- в) вікасол;
- г) раунатін.

Список рекомендованої літератури:

Основна:

1. Basic Guide to Dental Instruments / C. Scheller-Sheridan.-Wiley Blackwell,2011.- 304 p.
2. Стоматологія : підручник : У 2 кн. — Кн. 1. / М.М. Рожко, З.Б. Попович,В.Д. Куроєдова та ін.; за ред. проф. М.М. Рожка. — К. : ВСВ “Медицина”, 2013. — 872 с.
3. Стоматологія : у 2 кн. : підручник. Кн. 2 / М.М. Рожко, І.І. Кириленко,О.Г. Денисенко та ін. ; за ред. М.М. Рожка. — 2-е вид. — К. : ВСВ «Медицина», 2018. — 992 с.
4. Челюстно-лицевая хирургия и хирургическая стоматология : учебник : в 2 кн. Кн. 1 / А. А. Тимофеев. – К. : ВСИ «Медицина», 2020. – 992 с.
5. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія дитячого віку =Pediatric Oral and Maxillofacial Surgery : підручник / Л.В. Харьков,Л.М. Яковенко, Н.В. Кисельова ; за ред. Л.В. Харькова. — 2-е вид. — К. :ВСВ «Медицина», 2020. — 104 с.
6. Бернадський Ю.Й. Основи щелепно-лицевої хірургії і хірургічної стоматології. К. Спалах, 2003.- 512 с.

Додаткова:

1. Odell's Clinical Problem Solving in Dentistry / A. Banerjee, S. Thavaraj; Elsevir Limited, fourth edition, 2020.-448 p.
2. A Dictionary of Dentistry / R. Ireland. Oxford University Press, 2010. - 416 p.
3. Advanced Operative Dentistry: A Practical Approach / D. Ricketts, D. Barlett.- Churchill Livingstone Elsevir, 2011. -276 p.
4. Atlas of Implant Dentistry and Tooth-Preserving Surgery: Prevention and Management of Complications / Z. Stajcic. - Springer, 2019.-352 p.
5. Color Atlas of Dental Implant Surgery / M.S. Block.- Elsevir, 2010.-480 p.
6. Surgical and Radiologic Anatomy of Oral / L. Al-Faraje.- Implantology Quintessence Publishing Co,2019.-401 p.
7. Ломницький І.Я. Пропедевтика хірургічної стоматології. - Львів, - 2005. -108 с.
8. Основи стоматології / Под ред. В.О.Маланчука. – К.: Медицина, 2009. – 591 с.

Висновки до практичного заняття 12:

- 1) Міжкоренева резорбція -це розсмоктування кісткової тканини внаслідок фрактури бі або трифуркації коренів зубів культьовою вкладкою;
- 2) Штучна кістка-це гідроксіапатит в суміші з трикальційфосфатом з додаванням і кераміки;
- 3) Мембрани поділяються на розсмоктуючи, які складаються з гідроксіапатита і колагеном з додаванням антибіотиків чи інших протизапальних медикаментів та нерозсмоктуючихся, які складаються з титану;
- 4) Багатокореневі зуби-це моляри верхньої щелепи, які мають 3 корені та моляри нижньої щелепи, які мають 2 кореня.

Практичне заняття № 13

Тема: Показання до видалення зубу. Методики пломбування штучною кісткою лунки

видаленого зубу

Мета: вивчити можливості прискорення регенерації лунки після видалення зубу.

Обладнання: Муляжі, хірургічний інструментарій, мультимедійний проектор

План практичного заняття:

варіанти кількості коренів в різних групах зубів на верхньої та нижньої щелепах.

варіанти мембран, які складаються з гідроксіапатиту та колагену, але можуть включати в себе медикаментозні добавки

Практичні завдання:

1. Вивчити анатомію і топографію коренів зубів верхньої та нижньої щелеп.
2. Навчитися роботі зі штучною кісткою (на чому її розмішують?).
3. Навчитися роботі з мембранами, що розсмоктуються.

Тестові завдання:

1. Правильна послідовність видалення зубу за допомогою щипців:

- а) накладання, просування, змикання щічок, вивихування і видалення зубу.
- б) просування, накладання, змикання щічок, вивихування і видалення зубу.
- в) накладання, змикання, просування, вивихування і видалення зубу.
- г) змикання, накладання, просування, вивихування і видалення зубу.

2. Щипці з шипами на щічках призначені для видалення:

- а) нижніх молярів.
- б) верхніх різців.
- в) верхніх премолярів.
- г) нижніх премолярів.

3. Показання до планового видалення зубу є:

- а) хронічний періодонтит.
- б) гострий гнійний періодонтит.
- в) загострення хронічного періодонтиту.
- г) хронічний пульпіт.
- д) катаральний гінгівіт.

Список рекомендованої літератури:

Основна:

1. Basic Guide to Dental Instruments / C. Scheller-Sheridan.-Willey Blackwell,2011.- 304 p.
2. Стоматологія : підручник : У 2 кн. — Кн. 1. / М.М. Рожко, З.Б. Попович,В.Д. Курєдова та ін.; за ред. проф. М.М. Рожка. — К. : ВСВ “Медицина”, 2013. — 872 с.
3. Стоматологія : у 2 кн. : підручник. Кн. 2 / М.М. Рожко, І.І. Кириленко, О.Г. Денисенко та ін. ; за ред. М.М. Рожка. — 2-е вид. — К. : ВСВ «Медицина», 2018. — 992 с.
4. Челюстно-лицевая хирургия и хирургическая стоматология : учебник : в 2 кн. Кн. 1 / А. А. Тимофеев. – К. : ВСИ «Медицина», 2020. – 992 с.
5. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія дитячого віку =Pediatric Oral and Maxillofacial Surgery : підручник / Л.В. Харьков,Л.М. Яковенко, Н.В. Кисельова ; за ред. Л.В. Харькова. — 2-е вид. — К. :ВСВ «Медицина», 2020. — 104 с.
6. Бернадський Ю.Й. Основи щелепно-лищевої хірургії і хірургічної стоматології. К. Спалах, 2003.- 512 с.

Додаткова:

1. Odell's Clinical Problem Solving in Dentistry / A. Banerjee, S. Thavaraj; Elsevir Limited, fourth edition, 2020.-448 p.
2. A Dictionary of Dentistry / R. Ireland. Oxford University Press, 2010. - 416 p.
3. Advanced Operative Dentistry: A Practical Approach / D. Ricketts, D. Barlett.- Churchill Livingstone Elsevir, 2011. -276 p.

4. Atlas of Implant Dentistry and Tooth-Preserving Surgery: Prevention and Management of Complications / Z. Stajcic. - Springer, 2019.-352 p.
5. Color Atlas of Dental Implant Surgery / M.S. Block.- Elsevir, 2010.-480 p.
6. Surgical and Radiologic Anatomy of Oral / L. Al-Faraje.- Implantology Quintessence Publishing Co,2019.-401 p.
7. Ломницький І.Я. Пропедевтика хірургічної стоматології. - Львів, - 2005. -108 с.
8. Основи стоматології / Под ред. В.О.Маланчука. – К.: Медицина, 2009. – 591 с.

Висновки до практичного заняття 13:

- 1) Пломбування штучною кісткою лунки видаленого зуба-це є заповнення лунки видаленого зуба гранулами штучної кістки з метою зменшення резорбування альвеоли на 30-40%;
- 2) Штучна кістка-це гідроксіапатит в суміші з трикальційфосфатом з додаванням кераміки;
- 3) Мембрани поділяються на:
  - а) ті, що розсмоктуються, які складаються з гідроксіапатита і колагена з додаванням антибіотиків чи інших протизапальних медикаментів;
  - б) ті, що не розсмоктуються, які складаються з титану.
- 4) Зуби верхньої та нижньої щелеп мають від одного до трьох коренів.